

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 491/2021-61

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Petra Molnára (sudca spravodajca), zo sudkyne Jany Laššákovej a sudcu Ľuboša Szigetiho v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpených [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], advokátska kancelária, [REDAKOVANÉ], v mene ktorej koná konateľ a advokát [REDAKOVANÉ], proti uzneseniu vlády Slovenskej republiky č. 215 z 26. apríla 2021 uverejnenému v Zbierke zákonov Slovenskej republiky pod číslom 160/2021, proti vyhláškam Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 39 z 10. decembra 2020, č. 195 z 23. apríla 2021, č. 200 z 30. apríla 2021, č. 202 až 204 zo 7. mája 2021, č. 205 a č. 206 z 13. mája 2021 uverejneným vo Vestníku vlády Slovenskej republiky takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia [REDAKOVANÉ] (ďalej aj „sťažovateľ“) a [REDAKOVANÉ] (ďalej spolu aj „sťažovatelia“) ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 14. mája 2021 vyslovujú svoj nesúhlas s označeným napadnutým uznesením vlády a naň nadväzujúcimi opatreniami ustanovenými napadnutými vyhláškami Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

2. Sťažovatelia rozsiahlo argumentačne spochybňujú testovanie ako také (antigénovými testami, ako aj RT-PCR testami, pozn.), keďže nebol riadne izolovaný a purifikovaný patogén vírusu SARS-COVID 19. Takisto spochybňujú opodstatnenosť zavedenej povinnosti prekryvať horné dýchacie cesty. Tvrdia, že neboli naplnené podmienky na vyhlásenie núdzového stavu, jeho vyhlásenie nebolo odôvodnené existenciou skutočností vyžadujúcich jeho vyhlásenie, ktoré by vychádzalo zo správnych vedeckých poznatkov, preto sú toho názoru, že núdzový stav

bol vyhlásený protiústavne a napadnuté opatrenia sú neúčinné, pretože nemajú vplyv na šírenie patogénu. Vyslovujú názor, že ak prijaté opatrenia neprinášajú účinok, pre ktoré boli prijaté, je potrebné ich zrušiť.

3. Vychádzajúc z uvedeného, sťažovatelia dospievajú k záveru, že napadnutými rozhodnutiami vlády Slovenskej republiky a Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky došlo k protiústavnému zásahu do základných práv a slobôd, konkrétne do slobody pohybu a pobytu, do práva podnikat', do práva na prácu, do práva sťažovateľa na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života, do práva na ochranu zdravia a do práva detí na vzdelanie. Preto navrhujú vysloviť porušenie ich označených práv napadnutými rozhodnutiami vlády Slovenskej republiky a Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, žiadajú ich zrušiť, zakázať Slovenskej republike pokračovať v porušovaní slobody pohybu a pobytu sťažovateľa, práva sťažovateľa a detí na vzdelanie, práva sťažovateľa na ochranu zdravia, práva sťažovateľov podnikat' a práva sťažovateľa na prácu a prikázať Slovenskej republike obnoviť stav pred porušením slobody pohybu a pobytu sťažovateľa, práva sťažovateľa a detí na vzdelanie, práva sťažovateľa na ochranu zdravia, práva sťažovateľov podnikat' a práva sťažovateľa na prácu. V nadväznosti na to žiadajú aj priznať finančné zadosťučinenie v sume 1 000 000 eur a náhradu trov konania v konaní pred ústavným súdom.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

4. Podstatou ústavnej sťažnosti je sťažovateľmi tvrdené porušenie práva na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života (čl. 19 ods. 2 ústavy), slobody pohybu a pobytu (čl. 23 ods. 1 až 3 ústavy), práva podnikat' a na prácu (čl. 35 ods. 1 a 3 ústavy), práva na ochranu zdravia (čl. 40 ústavy), práva na vzdelanie (čl. 42 ods. 1 ústavy) napadnutými rozhodnutiami Vlády Slovenskej republiky a Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky.

5. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

6. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

7. Ústavný súd môže podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania, a) na prerokovanie ktorého nemá právomoc, b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37, c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom, d) ktorý je neprípustný, e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou, f) ktorý je podaný oneskorene a g) návrh podľa § 42 ods. 2 písm. f), g), q), r), t) alebo písm. v), ktorý je zjavne neopodstatnený.

8. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

9. Podľa obsahu možno návrh sťažovateľov na začatie konania v predmetnej veci posúdiť ako ústavnú sťažnosť, keďže sa ním domáhajú vyslovenia porušenia svojich základných práv a slobôd zaručených v ústave, a to napadnutými rozhodnutiami vlády Slovenskej republiky a Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ktoré žiadajú zrušiť a požadujú zároveň priznanie primeraného finančného zadosťučinenia (pozri bod 1 odôvodnenia; porovnaj zároveň čl. 127 ods. 2 a 3 ústavy, ako aj § 133 zákona o ústavnom súde).

10. Zásahom, ktorým malo dôjsť k porušeniu základných práv a slobôd sťažovateľov a proti ktorým ich ústavná sťažnosť smeruje, sú však uznesenie vlády Slovenskej republiky č. 215 z 26. apríla 2021 a vyhlášky Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky č. 39 z 10. decembra 2020, č. 195 z 23. apríla 2021, č. 200 z 30. apríla 2021, č. 202 až 204 zo 7. mája 2021, č. 205 a č. 206 z 13. mája 2021. Ide o uznesenie vlády Slovenskej republiky o predĺžení núdzového stavu podľa čl. 5 ods. 2 ústavného zákona č. 227/2002 Z. z. o bezpečnosti štátu v čase vojny, vojnového stavu, výnimočného stavu a núdzového stavu v znení neskorších predpisov, teda rozhodnutie, na ústavný prieskum ktorého je ústavný súd podľa ústavy oprávnený v osobitnom type konania podľa čl. 129 ods. 6 ústavy, a nie v konaní podľa čl. 127 ods. 1 ústavy. Pokiaľ ide o napadnuté rozhodnutia Úradu verejného zdravotníctva Slovenskej republiky, ide o vyhlášky, ktoré možno považovať za všeobecne záväzné predpisy nižšej právnej sily, a teda ktorých ústavný prieskum ústavný súd realizuje v konaní podľa čl. 125 ods. 1 ústavy.

11. Na ústavnú úpravu označených článkov ústavy (čl. 125 ods. 1 a čl. 129 ods. 6 ústavy) nadväzuje právna úprava obsiahnutá v § 74 a nasl. a § 189 a nasl. zákona o ústavnom súde, ktorá v prípade ústavnej kontroly vykonávanej v režime čl. 125 ods. 1 ústavy a čl. 129 ods. 6 ústavy upravuje odlišné procesné podmienky konania vrátane okruhu procesne legitimovaných osôb.

12. K tomu je potrebné uviesť, že každé z konaní pred ústavným súdom možno začať len ako samostatné konanie a len na návrh oprávnených subjektov, a preto žiadne z nich nemôže tvoriť súčasť iného druhu konania pred ústavným súdom. Ústavná a zákonná úprava konaní pred ústavným súdom ich totiž koncipuje výlučne ako samostatné konania a nepripúšťa možnosť uskutočniť ich aj v rámci a ako súčasť iného druhu konania (konaní) pred ústavným súdom. Jedinú výnimku v tomto ohľade predstavuje do istej miery ústavná úprava obsiahnutá v čl. 127 ods. 5 ústavy, ktorá umožní (no až s účinnosťou od 1. januára 2025), aby v súvislosti s konaním podľa čl. 127 ústavy príslušný senát ústavného súdu na návrh sťažovateľa inicioval aj konanie podľa čl. 125 ústavy. Vychádzajúc z uvedeného, možno za súčasného právneho stavu podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu považovať za opodstatnené návrhy na začatie konania pred ústavným súdom len tie, o ktorých je možné konať a aj rozhodnúť v niektorom z typov konania pred ústavným súdom ako v samostatnom konaní (porovnaj napr. II. ÚS 806/00, II. ÚS 336/09 vo vzťahu ku konaniu podľa čl. 127 ústavy a konaniu podľa čl. 125 ústavy).

13. Ústavný súd je jedným zo štátnych orgánov. Ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti je taktiež viazaný ústavou vrátane jej čl. 2 ods. 2, v ktorom je explicitne vyjadrený jeden zo základných princípov právneho štátu, v zmysle ktorého môžu štátne orgány konať iba na základe ústavy, v jej medziach a v rozsahu a spôsobom, ktorý ustanoví zákon. V kontexte uvedeného ústavného princípu sa aj ústavný súd musí dôsledne riadiť vymedzením svojich právomocí vyplývajúcich mu z relevantnej ústavnej úpravy (vrátane ustanovení čl. 125, čl. 127 a čl. 129 ods. 6 ústavy), ktoré sú ďalej konkretizované v zákone o ústavnom súde, a preto nemôže ani vo veci sťažovateľov rozhodnúť nad rámec svojich právomocí.

14. Z uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomocí na jej prerokovanie v konaní podľa čl. 127 ústavy.

15. Nadväzujúc na zmienku o odlišných procesných podmienkach konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy a čl. 129 ods. 6 ústavy (pozri bod 11 odôvodnenia), ústavný súd ako *obiter dictum* dodáva, že aj v prípade kvalifikácie návrhu sťažovateľov ako návrhu na začatie konania podľa čl. 125 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 129 ods. 6 ústavy by musel byť tento návrh odmietnutý ako podaný zjavne neoprávnenou osobou [§ 56 ods. 2 písm. e) zákona o ústavnom súde] pre nedostatok aktívnej procesnej legitímácie sťažovateľov ako fyzickej alebo právnickej osoby na iniciovanie konania podľa čl. 125 ods. 1 a čl. 129 ods. 6 ústavy (k tomu porovnaj I. ÚS 85/2012, I. ÚS 21/2012), keďže podľa § 74 a § 189 zákona o ústavnom súde návrh na začatie tohto typu konania môžu podať len subjekty (taxatívne vymedzené označenými ustanoveniami zákona o ústavnom súde), medzi ktoré sťažovatelia nepatria.

16. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, bolo bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi uplatnenými v ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. októbra 2021

Peter Molnár
predseda senátu